"De Wekker", juli 1951, 5e jaargang, nummer 5.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

5e Jaargang - Juli 1951 Nr 5

WERKPLAATS EN KANTOOR

WETENSCHAP EN KUNST

"DE WEKKER"

MAANDBLAD VAN DE VERENIGING VAN R.D.M.- EN N.W.-PERSONEEL W.E.K.

Adres voor mededelingen aan de redactie: B. BESTERVELD, Vestastraat 23, Rotterdam-Z.

DE KRUKASSENPERS

Velen onder ons weten natuurlijk al precies wat voor soort gereedschap dit is, hoe het werkt en wat er mede vervaardigd kan worden. Aangezien wij allen met ons bedrijf willen medeleven en er dus van op de hoogte willen zijn, volgt hier voor hen die er nog niet voldoende van weten een beschrijving van dit kostbare stuk gereedschap.

U weet natuurlijk wat een krukas is, maar weet U ook welke problemen aan het vervaardigen ervan vastzitten?

Het zou ondoelmatig zijn alle moeilijkheden hier te ontleden, maar enkele punten willen we in verband met de bedoelde krukassenpers aanvoeren.

Hoe maken we een krukas?

We kunnen b.v. een blok staal nemen en daar de gewenste vorm uitsnijden (fig. 1). Deze methode wordt veel toegepast voor kleinere assen. Nadelig hierbij zijn de materiaalverspilling en de slechte vezelrichting.

Vezelrichting? We gebruiken toch geen hout? Neen, maar ook een stuk staal is niet in alle richtingen gelijk geaard. Het heeft min of meer een „vezel", afhankelijk van de richting waarin het blok in de staalfabriek tussen rollen dunner geperst is.

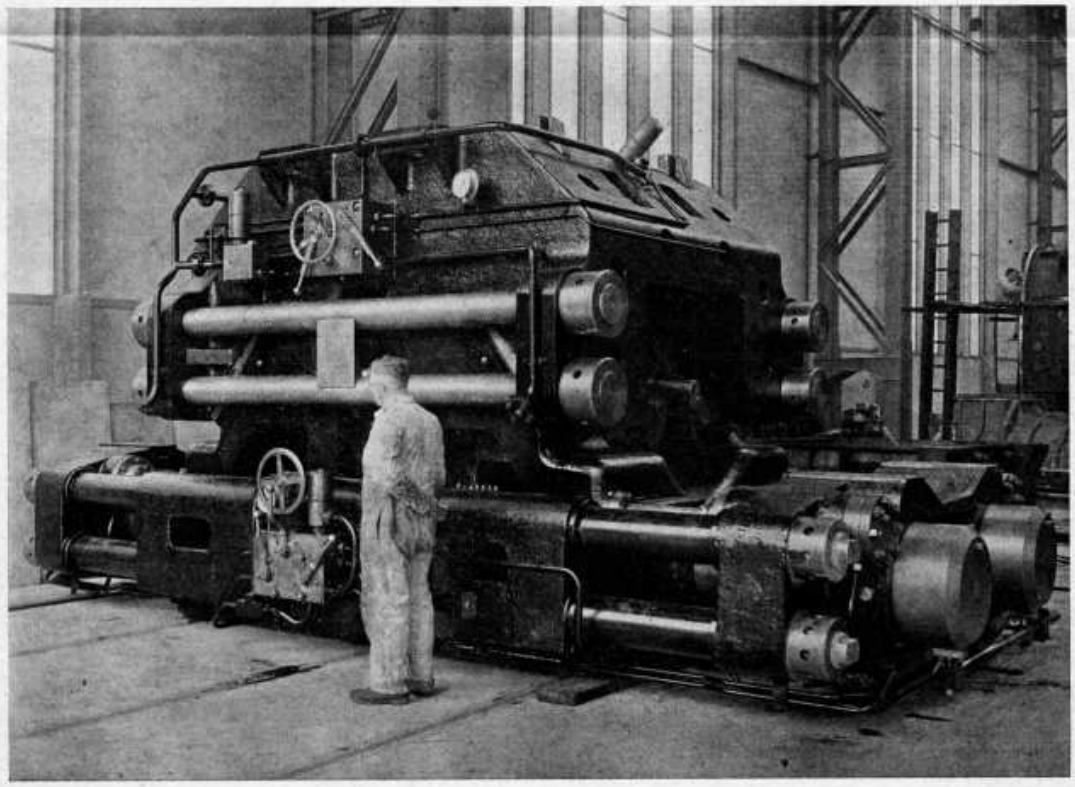

FIG. 1

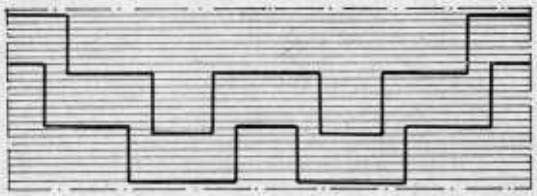

Iedereen weet uit ervaring dat hout in de vezelrichting gemakkelijk splijt. Ook staal vertoont, hoewel in veel mindere mate, dezelfde neiging.

Het is begrijpelijk dat de krukwangen volgens fig. 1 in dit opzicht niet gunstig gevormd zijn.

We kunnen het staal ook vóórsmeden volgens fig. 2. De vezel komt dan iets gunstiger te liggen. De materiaalverspilling blijft dan echter nog aanzienlijk.

FIG. 2

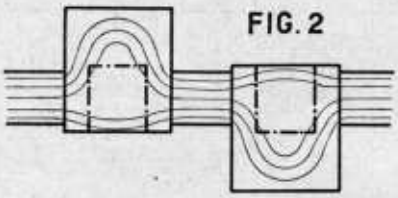

We kunnen ook de krukwangen uit afzonderlijke blokken maken en de krukpennen daarin bevestigen of krimpen (fig. 3). De vezel ligt dan nog gunstiger, maar aan materiaal

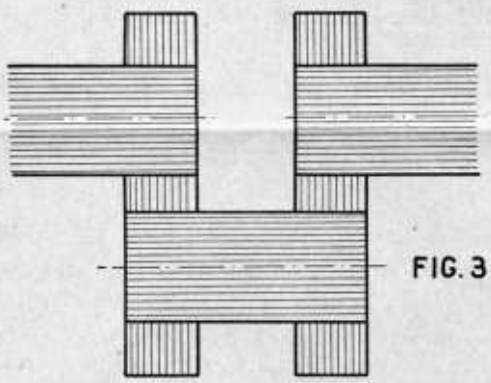

FIG. 3

wordt niet veel bespaard omdat de wang nu extra dik moet zijn om de pennen te omsluiten.

FIG. 4

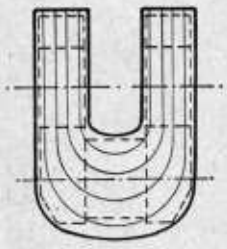

De materiaalverspilling kan verminderd worden door een pen met 2 wangen samen in de juiste vorm te brengen (fig.4). Deze methode wordt bij de R.D.M. reeds jaren met succes toegepast. Hiervoor wordt een speciaal gereedschap onder de smeedpers gebruikt volgens fig. 4, 5, 6. Een vóórgesmeed blok wordt warm op de rollen gelegd en door een stempel ertussen in de gewenste vorm gedrukt.

Voor zeer grote krukassen is dit de enige methode, omdat anders onhanteerbaar grote smeedstukken nodig zouden zijn.

We kunnen nu nog een stap verder gaan door uit een rechte as een gehele krukas in de juiste vorm te smeden. De R.D.M. is thans begonnen deze methode, door middel van de krukassenpers, toe te passen. Het vereiste gereedschap is hiervoor ingewikkelder (zie foto). Uit fig. 7, 8 en 9 is de gang van de bewerking te zien. Het apparaat heeft

FIG. 5

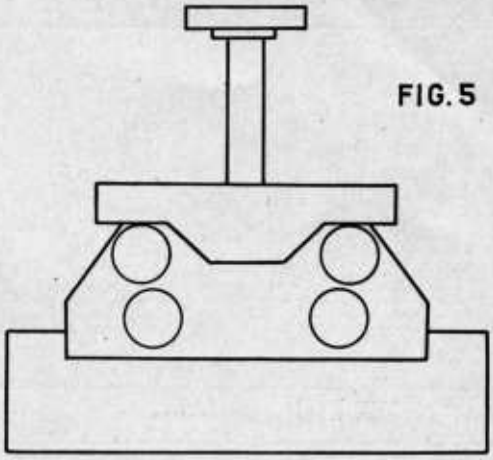

FIG. 6

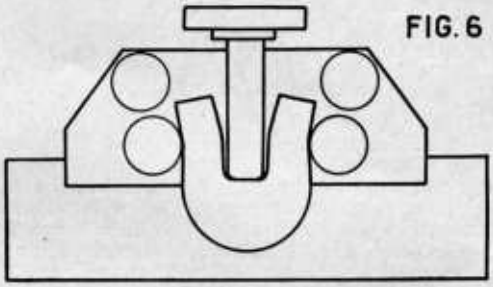

FIG. 7

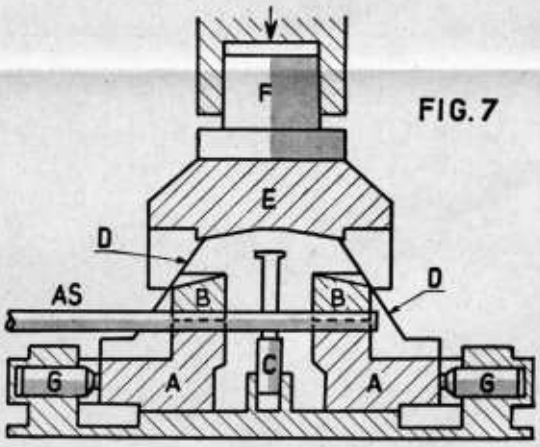

FIG. 8

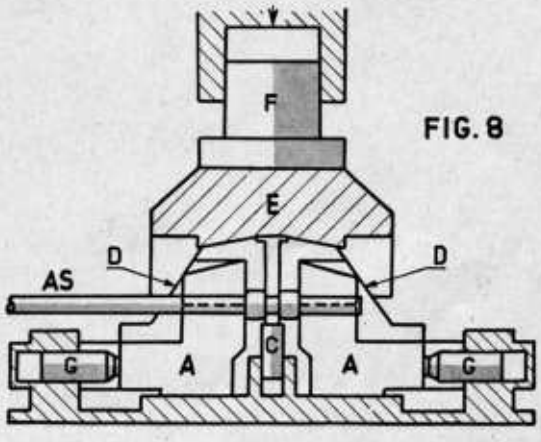

2 sleden A met klemstukken B en daartussen een derde klemstuk C waarmede de warme as vastgegrepen wordt. Dan schuiven de sleden naar elkaar toe (fig. 8) zodat de twee tussengelegen delen gestuikt en dikker worden. Vervolgens (fig. 9) wordt het middelste klemstuk C omlaag gedrukt, waardoor de gestuikte delen weer gerekt worden tot krukwangen en waarbij tegelijkertijd de sleden A nog dichter naar elkaar toe schuiven.

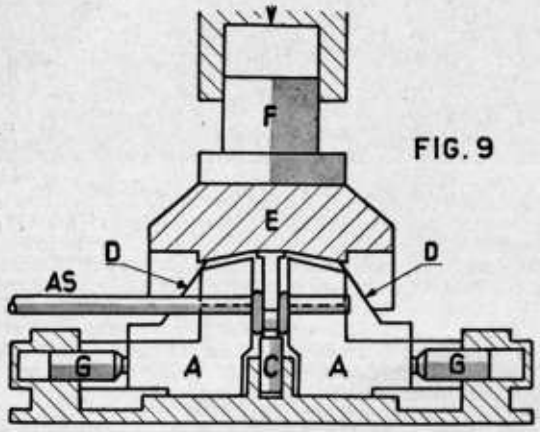

FIG. 9

Het is wel duidelijk dat er een bepaald verband moet zijn tussen horizontale en verticale beweging. Daarom zijn de scheve zijvlakken D aangebracht, waardoor de drukbalk E zowel het middelste klemstuk als de sleden commandeert. De drukbalk E wordt door onze bestaande pers F met 3300 ton kracht omlaag gedrukt. Voor de zwaardere assen is deze druk onvoldoende, zodat de hulpplunjers G aangebracht zijn. Deze mogen echter niet zo sterk drukken dat de schuine vlakken D elkaar zouden loslaten, omdat dan immers het verband tussen horizontale en verticale beweging zoek raakt.

Wij verwachten van deze methode, volgens Frans patent, besparing van materiaal, bewerkingen en tijd. Met onze pers kunnen we op deze wijze krukassen tot 300 mm diameter klaar maken. Vanzelfsprekend vereisen alle methoden nog nabewerking voordat de krukassen de mooie glans hebben verkregen waarmede ze tenslotte in de voor hen bestemde machines gelegd worden. T. v. P.

EEN EEUW TANKVAART

VAN

ZEILTANKSCHIP TOT MAMMOUTHTANKER

(slot)

(voor I zie ons Mei-nummer)

Geen retourlading voor tankschepen

Een probleem, waarover men zich thans het hoofd niet meer breekt, was dat van de retourvracht voor tankschepen. Talrijk zijn de pogingen geweest hiervoor een lonende oplossing te vinden, maar steeds bleken de kosten van schoonmaken enz. belangrijk boven de baten uit te gaan, zodat men zich ten slotte bij het in ballast terugvaren heeft neergelegd. Rendabele ballast komt tegenwoordig vrijwel alleen nog voor bij tankschepen die naar Curaçao en Aruba terugkeren, waar zij hun speciaal daarvoor geladen zoete water in tanks overpompen om de koelwatervoorziening der raffinaderijen aldaar te helpen verlichten.

De „Koninklijke" als reder

In 1897 trad de „Koninklijke" ook als reder op. Haar eerste schepen vervoerden zowel producten (verpakt of gestort) als materialen en personeel. Ze waren voor het vrachtvervoer dan ook ingericht met ruimen en laadgerei. De eerste in 1896 bij Rijkee in Rotterdam gebouwde scheepjes, de „Besitang" en „Berandan", hadden een laadvermogen van slechts 370 ton en liepen 6 tot 8 mijl.

Zoals vele schepen in die tijd hadden zij ook nog zeilvermogen. Hoofdzakelijk bevoeren zij het gebied van Straat Malakka en de aangrenzende wateren.

Ze werden gevolgd door de „Halaban" en de „Babalan" van 536 ton, eveneens door Rijkee in hetzelfde jaar gebouwd. In 1897 werd de 2280 b.r.t. metende „Salahadji" aangekocht, die met de voor de „Koninklijke" gebouwde „Sultan van Langkat" (3035 b.r.t.) de eerste werkelijke *zeetanker* was. Deze „Sultan van Langkat" was het, die in 1902 als eerste tankschip onder bevel van de toen nog in leven zijnde kapitein Kool een lading benzine uit Indië om de Kaap naar Nederland bracht. *De Suez-kanaal Maatschappij weigerde nog de doortocht aan een dergelijke lading.*

Het eerste motorschip ter wereld: een Kon. Shell tankschip

Een belangrijk jaar ook voor de gehele scheepvaart werd 1910, toen het tankschip „Vulcanis" in de vaart kwam. *Dit was het eerste voor de zeevaart bestemde motorschip en dus tevens het eerste motortankschip.* Zijn laadvermogen bedroeg 1194 ton en de zes cyl. viertact Werkspoor Dieselmotor van 400 pk gaf het schip een snelheid van 8 mijl bij een brandstofverbruik van $1^3/_4$ ton ruwe olie per dag. Na 1.000.000 mijl te hebben gelopen was deze motor nog in uitstekende staat. Onze heer Endert, die de eerste reis van dit schip meemaakte, wist hierover veel te vertellen.

Geleidelijk aan groeiden de vloten van beide maatschappijen, welke groei zich gestadig heeft voortgezet, ook na de fusie in 1907, waarbij de Kon. Shell Groep ontstond. Steeds hebben beide partners er naar gestreefd het beste en het nieuwste materieel te verkrijgen, waarbij ook aan de huisvesting grote aandacht werd besteed.

De huidige vloot

De vloot van de Kon. Shell Groep omvat thans meer dan 250 schepen, het grootste aantal ooit onder één rederijvlag verenigd en het draagvermogen was aan het einde van 1950 door nieuwe en gecharterde schepen tot 4.500.000 ton gestegen.

De vloot van de Kon./Shell Groep heeft in de laatste oorlog het hare tot de eindoverwinning bijgedragen door het aanvoeren van de voor oorlogvoering en burgerlijke behoeften onmisbare aardolieproducten. Zij heeft daarbij een zware tol betaald, maar daarnevens hebben verscheidene van haar schepen uitzonderlijke prestaties geleverd. Als symbolische erkenning van deze feiten werd het m.s. „Ondina" op 16 December 1947 onderscheiden door een „Koninklijke Vermelding bij Dagorder" ter zake van het moedig gedrag van zijn bemanning tijdens het gevecht met Japanse invallers in de Indische Oceaan op 11 November 1942, waarbij een aanvaller in de grond werd geschoten.

Kon. Shell Mammouth tankschepen

De tonnage van de tankschepen ging met de vraag naar scheepsruimte en de voortgang der techniek gestadig omhoog. Vóór de oorlog was 9000 ton normaal, 12000 kwam reeds voor. De T2-schepen, die in de oorlog in groten getale werden aangebouwd om de verliezen aan te vullen en aan de sterk gestegen vraag naar tankschepen te voldoen, meten 18000 ton. Ook deze grootte bleek nog niet voldoende te zijn, zodat men tegenwoordig reeds 28000 tonners ziet verschijnen en zelfs 30000 tonners.

De Kon. Shell Groep heeft zich reeds enige tijd door charteren op lange termijn van de diensten van deze reuzen onder de tankschepen verzekerd en aan de raffinaderijen van de Bataafse te Rotterdam-Pernis ziet men ze reeds geregeld verschijnen. Ook voor eigen rekening zijn er thans vier 28000 tonners in aanbouw, waarvan de eerste, de „Velutina" op 4 April door H.K.H. Prinses Margaret van Groot-Brittannië te Wallsend aan de Tyne te water werd gelaten.

ALWEER: LOODS AAN BOORD

Geachte redactie,

Bij het lezen van het Juni-nummer van „De Wekker" werd ik getroffen door enkele regels in een artikel van de redactie over het toneelstuk „Loods aan Boord", waarin o.a. het volgende stond:

„Misschien was de entréeprijs te laag, misschien waren er te veel jongeren aanwezig die liever een dolkomische klucht hadden gezien en niet van ernst houden."

Ik vind het jammer dat er, en niet ten onrechte, zulke dingen geschreven moeten worden. Maar, geachte redactie, zou er voor 1/4 lachlustigen 3/4 beter voelenden opgeofferd mogen worden? Zouden er voor de jeugd alleen maar dolkomische kluchten opgevoerd moeten worden? Ik behoor zelf tot de jeugd, maar was diep onder de indruk van het spel, zowel van „Marjatta's Kerst" als van „Loods aan boord".

Ik had bij het naar huis gaan het gevoel iets ontvangen te hebben, dat men bij een klucht mist. Zeker, de klucht moet er ook zijn, alles op zijn tijd. Men moet ons echter, volgens mij, niet loslaten door ons onze zin maar te geven. Beter is het de jeugd te trekken door er een voorbeeld voor te zijn. Er wordt honderdmaal gezegd dat de jeugd te losbandig is en geen gevoel meer heeft voor ernstige dingen.

Wij jeugdigen echter zijn niet altijd gevoelloos; maar wat moeten wij denken van het voorbeeld van die ouderen, die bang zijn om onder de indruk te komen en dan maar gaan zitten lachen? Is het dan zo gek dat wij jongeren ons haast zouden gaan schamen om tranen in de ogen te krijgen als wij ontroerd worden? Wij doen zo graag „groot" naar het voorbeeld van ouderen.

Het is nooit leuk om zulke dingen tegen ouderen te moeten zeggen, dus vergeef het me maar, oudere generatie. Ik mag toch wel voor de jeugd opkomen? Want de jeugd van heden is de mens van de toekomst! Ik zou willen zeggen: „Wanneer de toneelclub in moeilijkheden zit, laten wij W.E.K.ers er dan allemaal aan medehelpen dat het voor elkaar komt. Vraag ook de mening van de jeugd, zij zullen graag medehelpen, maar zonder hulp van de ouderen gaat het niet.

J. K.

Wij spraken met de telefoniste

Heeft U wel eens getelefoneerd? Natuurlijk, wie maakt er heden ten dage geen gebruik van dit nuttige werktuig, dat de afstanden in enkele ogenblikken door enkele vingerbewegingen overbrugt?

Wanneer men een bestelling moet doen of een afspraakje wil maken, dan neemt men de hoorn van de haak, draait het gewenste nummer en binnen luttele seconden weet de banketbakker hoeveel roomsoezen hij moet leveren en weet zij waar er op haar gewacht wordt. Eenvoudiger en vlugger kan het niet!

Maar heeft U al eens nagedacht wat een geweldig werk zo'n telefooncentrale moet verrichten en ook niet te vergeten: De telefoniste?

Veelal (en ten onrechte!) wordt de mening verkondigd: Een telefoniste heeft maar een eenvoudig baantje! Af en toe een gesprek aanvragen of doorverbinden en ondertussen kan ze op haar gemak een romannetje lezen, onder het genot van een kopje thee of koffie!

Juist voor deze mensen, die zo denken, komt hier in een klein artikeltje het antwoord, dat wij naar aanleiding van een vraaggesprek met onze telefonisten hier weergeven.

Het bewuste kamertje, waar de apparaten opgesteld staan, is een wereldje op zichzelf, want duizenden stemmen van heinde en verre dringen tot hier in door. We zagen geen indrukwekkende machines, alleen „maar" een tweetal apparaten, niet groter dan een schoenendoos en verder nog drie normale telefoontoestellen.

Hiermede verrichten onze beide telefonisten haar belangrijke werk. Mej. Romijn, sedert 1939 als zodanig werkzaam en mej. Goedendorp, die ruim een jaar dit werk doet, hebben in vele verschillende toonaarden al heel wat

met het oor opgevangen! Per dag worden zij ± 1000 keren opgeroepen. Evenveel keren moeten zij dus de gewenste handelingen verrichten, inlichtingen verstrekken, enz.

De intercommunale gesprekken (± 200 per dag) komen dikwijls uit verre oorden, o.a. Stavanger, Marseille, Rome, Parijs, Londen, Antwerpen, uit de U.S.A., enz. Van het gesprek moet de tijdsduur worden gecontroleerd, die naar gelang van de afstand meer of minder „kostbaar" is; minder belangrijke gesprekken op dezelfde lijn moeten daartoe afgebroken worden, enz.

Telegrammen komen o.a. uit Oslo, Port-Said, Helsinski, New York en gaan naar Genua, Duinkerken, Odense, Helsingborg en nog vele plaatsen meer. Dat hieraan door de telefoniste ook de nodige aandacht moet worden besteed, begrijpt iedereen.

De R.D.M. beschikt over 9 inkomende en 6 uitgaande lijnen. Laatstgenoemde kunnen in geval van nood tot 10 worden uitgebreid. Al deze lijnen zijn doorlopend bezet, wel een bewijs van de grote drukte, die er heerst.

Reeds meer dan 95 huistelefoontoestellen zijn bij de R.D.M. in gebruik. De centrale hiervoor is berekend op nummers van 2 cijfers (dus tot 99) en zal binnenkort worden vervangen door een nieuwe centrale, berekend op 3 cijfers. Hierdoor kan dus het aantal huistelefoontoestellen tot 999 worden uitgebreid!

Tijdens het vraaggesprek, dat ± 20 minuten duurde, waren er veel aanvragen. Met interesse volgden we de handelingen, die de telefoniste moest verrichten om de gewenste verbindingen tot stand te brengen. Kleine lampjes op het toestel floepten aan en uit, witte, groene en rode, alle met een eigen betekenis.

Interessant was het om te vernemen dat, evenals de patiënten bij de dokter, ook hier de „klanten" in volgorde aan de beurt komen. Wanneer b.v. het dokkantoor spreekt en er tijdens dit gesprek nog 3 of 4 aanvragen voor hetzelfde nummer binnenkomen, dan blijft de verbinding toch gehandhaafd. Is het dokkantoor uitgesproken, dan volgt, zodra men daar de haak neerlegt, automatisch nr 1 van de wachtenden en krijgt verbinding.

Het spreekt vanzelf dat de telefoniste met deze „wachtenden" contact houdt en zo af en toe laat horen dat de verbinding met de R.D.M. niet verbroken is.

De telefoniste wordt wel eens een levende telefoongids genoemd. Inderdaad, want het is van groot belang dat deze dames een heel groot aantal nummers in hun brein verzameld hebben, want door het zoeken in de gids zou anders veel tijd verloren gaan.

Wij doen hier een beroep op allen, om het telefoongesprek zo zakelijk mogelijk af te handelen en de z.g. „particuliertjes" tot *dringende* gevallen te beperken! Dus geen overbodige woorden gebruiken, geen onnodig gevraag naar namen; noem direct Uw naam en begin niet met „hallo" want ook hierdoor gaat veel kostbare tijd verloren!

Schreeuw niet in de telefoon, want dan maakt U zich juist onverstaanbaar!

Spreek niet harder dan normaal, dus alsof de aangesprokene zich op ± 1 m afstand van U bevindt.

U ziet, er komt toch nog heel wat kijken voor het goed functionneren van het telefoonnet. We hebben slechts enkele dingen genoemd, zelfs niet volledig, maar zij geven toch een beeld van het werk dat door de telefonisten wordt verricht.

Red.

VERENIGINGSMEDEDELINGEN

Secr.: M. P. v. d. Borden, Groen v. Prinstererstraat 51b, Rotterdam

De Wekker „per post" thuisbezorgd

Van heden af zullen alle leden in de laatste week van elke maand hun „Wekker" per post ontvangen. Vooral de leden die gewend waren het maandblad in achten gevouwen in hun loonzakje te vinden zullen deze wijze van verzending op prijs stellen. Teneinde onnodige vertraging te voorkomen dient voortaan elke adreswijziging onverwijld aan de secretaris te worden doorgegeven. Een woord van dank aan de heren van de loonafdeling, die ruim 4 jaar hun volle medewerking hebben verleend bij het inpakken van het maandblad, is hier zeker op zijn plaats.

Verloren

Op 9 Juni j.l. werd in Ons Huis een dameshorloge verloren. De vinder of vindster wordt verzocht aan de secretaris naam en adres op te geven, opdat het verlorene daar kan worden teruggehaald.

ZWEMMEN

Op Zaterdag 16 Juni 1951 hebben wij in verband met ons 1e lustrum een waterpolotournooi gehouden, waaraan hebben deelgenomen : Wilton-Fijenoord, De Rotterdamse Watervrienden, Sparta en W.E.K.

Na loting door de aanvoerders van de vier zeventallen was het wedstrijdprogramma als volgt: 1 W.F. —W.E.K.
2 Sparta—R.W.V.

Uit deze twee wedstrijden kwamen R.W.V. en W.E.K. als winnaars tegen elkaar te kampen en Sparta tegen W.F. in de verliezersronde.

Dat er bij alle wedstrijden flink en sportief gespeeld werd, bleek wel uit het enthousiasme van de toeschouwers.

De einduitslag van dit tournooi was:

1 W.E.K.
2 R.W.V.
3 Sparta
4 Wilton-Fijenoord

De dames van R.W.V. speelden in de pauze tegen ons dames zevental. Ook zij lieten zich niet onbetuigd. Aangezien de stand 4—4 werd moest door middel van doelworpen beslist worden wie de winnaar was. Deze eer kwam de dames van R.W.V. toe, dus moesten de dames van W.E.K. zich met de tweede plaats tevreden stellen.

Op Zaterdag 30 Juni j.l. hebben de onderlinge zwemwedstrijden plaats gevonden. Er heerste voor de aanvang en tijdens deze wedstrijden een gezellige sfeer in het zwembad, dank zij ook de medewerking van de heer H. Hardenbol, die met behulp van een geluidsinstallatie menige gezellige plaat ten gehore bracht.
Er moest deze middag een flink zwemprogramma afgewerkt worden. De namen der prijswinnaars volgen hieronder:

Nr		
1	1e pr. C. J. v. d. Ent	2e pr. J. Admiraal
2	1e pr. D. Jonker	2e pr. R. Snijders
3	1e pr. N. Smith	2e pr. A. Terlouw
4	1e pr. H. Bouman	2e pr. J. v. d. Steen
5	1e pr. L. Ketting	2e pr. J. de Ruiter
6	1e pr. D. v. d. Ent	2e pr. W. Scherpenisse
7	1e pr. J. v. Wijngaarden	2e pr. M. Hoornweg
8	1e pr. N. Smith	2e pr. T. Schrijver
9	1e pr. M. Prins	2e pr. B. Koudstaal
10	1e pr. J. Admiraal	2e pr. D. v. d. Ent
11	1e pr. J. de Roode	2e pr. W. Langstraat
12	1e pr. R. Wessels	2e pr. F. de Jong
13	1e pr. C. de Bakker	2e pr. L. Ketting
14	1e pr. A. de Reus	2e pr. N. Smith
15	1e pr. G. van Gemert	2e pr. J. v. Wijngaarden
16	1e pr. mevr. Bestebreurtje	2e pr. mevr. M. P. de Roode
17	1e pr. W. de Roode	2e pr. Ir K. v. d. Pols
18	1e pr. N. Smith	2e pr. A. Terlouw
19	1e pr. H. Bouman	2e pr. C. Etman
20	1e pr. C. de Bakker	2e pr. K. Spelbrink
21	1e pr. N. Smith	2e pr. A. de Reus
22	1e pr. H. Bouman	2e pr. C. Etman
23	1e pr. L. Ketting	2e pr. K. Spelbrink
24	1e pr. N. Smith	2e pr. N. Kramer—Bakker

De polowedstrijd W.E.K.—L.A.C. vond geen doorgang. Hiervoor in de plaats werd een onderlinge polowedstrijd gespeeld door 2 gecombineerde heren zeventallen van W.E.K.
De twee gezellige en sportieve 1e lustrum wedstrijden zullen altijd in prettige herinnering blijven.

Streept U de volgende datums nog even op Uw kalender aan ?

Zaterdag 4 Aug.: 1 km zwemtocht in de Eemhaven.
Zaterdag 11 Aug.: 2 km zwemwedstrijd in de Delfshavense Schie.
Zaterdag 18 Aug.: 600 m gekleed zwemmen in het Noorderkanaal, uitgeschreven door de Rotterdamse Reddingsbrigade.
Zaterdag 1 Sept.: Jeugdzwemdag en gecostumeerd zwemmen.
Voor deelneming dient men zich bij de badmeester op te geven.

Afdeling Waterpolo

Het verloop van de zomercompetitie afd. Waterpolo is als volgt:

Dames 3e klasse		Heren 2e klasse	
W.E.K. —LINGE	0- 7	W.E.K. —R.W.V.	4-0
W.E.K. —V.Z.C. 2	1-10	W.F. —W.E.K.	0-0
L.A.C. 2—W.E.K.	6- 2	W.E.K. —L.A.C.	5-3
LINGE —W.E.K.	2- 2	SPARTA—W.E.K.	1-2
W.E.K. —SHELL	4- 3	R.W.V. —W.E.K.	2-2
W.E.K. —R.Z. & P.C. 2	6- 1	W.E.K. —W.F.	3-0

M. de R.

Als toevoeging aan het verslag van de onderlinge zwemwedstrijd op 30 Juni 1951 voel ik mij verplicht nog iets te vermelden over de bijzondere prestatie van mej. C. Donkervoort en de heer Bezemer.

Enkele van de deelnemers(sters) bleven op de kant zitten, omdat zij meenden overtuigd te zijn niet voor prijzen in aanmerking te komen. Genoemde twee deelnemers trotseerden dit en hebben ondanks die overtuiging hun beste beentje voorgezet. Laat dit ook een voorbeeld voor de anderen zijn.

Ook wil ik het heren polo-zevental nog persoonlijk gelukwensen met hun prestatie tegen Sparta, welke vereniging vorig jaar met het kampioenschap ging strijken. Het staat bekend dat de „Spartanen" in eigen huis onverslaanbaar zijn. Dit record is echter voor de eerste maal door onze jongens gebroken. Een bijzondere prestatie heeft onze keeper geleverd door in een recordtijd naar en van Krimpen a/d Lek te fietsen, waaruit blijkt dat het aan belangstelling en vooral aan „opoffering" niet ontbreekt. (Wat zou u zeggen van een W.E.K.-keeper in de Tour de France?)

De andere jongens hebben geprofiteerd van een georganiseerd vervoer. Laat dit succes een aansporing zijn voor onze dames om evenals onze jongens grotere successen te gaan boeken.

R. A. Wessels

WATERPOLO

(Vervolg)

Terugzwemmen. Zorgt, dat U niet talmt met het terugzwemmen, noch uit het water klimt en langs het perron naar de andere zijde van het veld wandelt, nadat een doelpunt gemaakt is.

In het eerste geval handelt U niet prettig ten aanzien van Uw mede- en tegenspelers; bovendien kan de scheidsrechter U aanmanen voort te maken en bij niet opvolgen van deze aanmaning kunt U uit het water worden gezonden (art. 28). In het tweede geval hebt U zonder toestemming van de scheidsrechter het speelveld verlaten (art. 20).

De polospeler, het bleek uit het voorgaande, moet in het bezit zijn van een lenig, soepel en bij voorkeur ook spierkrachtig lichaam. Hij moet niet aan zware athletiek, toestelturnen of andere krachtsport doen, doch liever aan rhythmische gymnastiek, roeien op glijplanken, korfbal, handbal of een dergelijke sport die de lenigheid bevordert.

Hij moet zijn lichamelijke conditie ten nutte maken en trachten alle voor het polospel nodige technische en tactische vaardigheden meester te worden.

Daarnaast moet hij zich steeds oefenen en zich dan verschillende technische bekwaamheden eigen maken.

Weliswaar zijn ook hierbij aanwijzingen van een leider gewenst, zo niet nodig, maar men late vooral de leerling de voldoening van het zelf overwinnen van moeilijkheden. Indien daarbij in een bepaalde richting gestuurd wordt, moet dat weinig merkbaar zijn en voldoende ruimte laten voor persoonlijke experimenten. Een eerste vereiste is dat het eigen initiatief ruim baan krijgt. Bij het oefenen in clubverband blijkt vanzelf hoever het aanpassingsvermogen gaat, welke spelers in staat zijn leiding te geven en welke afhankelijk zijn van hun medespelers. Onder de persoonlijke oefening valt de hiervoor beschreven behandeling van de bal, voorts het zwemmen, het starten, het zwemmen met de bal, het keren, het schieten en het doelverdedigen. (Onder persoonlijke oefening ook te verstaan die van twee spelers tezamen.)

Voor de beginnelingen is allereerst een grote vertrouwdheid met het water nodig en inzicht op welke punten de behandeling van de bal faalt. Een voortreffelijke oefening is de volgende:

In een beperkt gedeelte van het bassin spelen twee of drie goede spelers elkaar de bal toe en moeten daarin gehinderd worden door vijf, zes of zeven minder goede. Omgekeerd moeten de beginnelingen, als zij de bal hebben, trachten te verhinderen dat de anderen die in handen krijgen.

Hierbij moet men de spelregels inzake het hinderen en onderduwen een beetje vergeten; alleen het voorschrift „met één hand de bal spelen" moet opgevolgd worden. Het resultaat van deze oefeningen is dat ook de beginnelingen wat men noemt „waterratten" worden, met veel uithoudingsvermogen; dat zij leren hun ademhaling te regelen naar de telkens terugkerende ogenblikken gedurende welke zij ondergeduwd zijn en zij leren inzien wat een technisch goed speler al niet met de bal kan doen.

Alle polospelers moeten grote vaardigheid in het zwemmen krijgen en behouden. Niet maar zo'n beetje ronddobberen, maar snelzwemmen. Uithoudingsvermogen moet verkregen worden door lange afstanden te zwemmen; 400 meter moet een peuleschil zijn. Deelneming aan langebaanwedstrijden (1—3 km) valt voor polospelers sterk aan te raden. Tot het oefenen behoort voorts banenzwemmen met het hoofd boven water en de armen gebogen of — en dan kan met een 100- à 200-tal meters volstaan worden — met de polobal.

Op de cluburen worden regelmatig partijtjes gespeeld (als allen tenminste aanwezig zijn) bij voorkeur onder leiding van iemand, die in staat is voor de reglementaire fouten te fluiten en bovendien het spel kan doen ophouden om te wijzen op tactische fouten. Dit laatste is een moeilijk punt, want het moet zodanig geschieden dat het spel zo weinig mogelijk onderbroken wordt, omdat anders het gevaar dreigt dat het plezier in het spel — hetgeen toch het uitgangspunt is — verloren gaat.

Het is nodig dat ook de jongere spelers partijtjes spelen en dat ze tenslotte in zeventallen worden ingedeeld, welke zeventallen, indien mogelijk, in één of andere competitie moeten spelen. Meer dan bij een oefenpartij doen de spelers daar ervaring en routine mede op. Het spelen van een echte wedstrijd (ook al is die in de ogen van een geroutineerde nog zo onbelangrijk) met alle daaraan verbonden verantwoordelijkheid, geeft de spelers routine, daar zij dan het geleerde enigszins in toepassing weten te brengen. Beter dan bij een oefenpartij kan na de wedstrijd aan de spelers duidelijk gemaakt worden wat aan hun techniek en tactiek hapert, in hoeverre zij gefaald hebben de speelwijze van de tegenpartij te breken. Op zichzelf is deze nabeschouwing een nuttige zaak. Zolang het spel nog goed in het geheugen gegrift is moeten aanvoerder en leider wijzen op het goede en slechte uit die strijd, terwijl tevens onder de aandacht van de spelers gebracht kan worden de mogelijkheden, die ontstaan zouden zijn indien op bepaalde momenten anders gespeeld of een bepaalde spelphase niet ontijdig onderbroken was. Dergelijke besprekingen zullen ook kunnen verhinderen dat in een zevental een geest gaat heersen van: Als Jan niet zo geknoeid had en als Adri niet zo stom was geweest dan.... Slechts als men elkaars bedoeling begrijpt zullen „onder ons" gesprekjes gaan ontbreken.

R. A. Wessels

KLAVERJASSEN

Het concours

Op Donderdag 14 Juni hadden we Kaufmann en de plaatwerkers op bezoek. Met Kaufmanns huidenhandel streden wij in een tweekamp om een beker en met de plaatwerkers om de eer.

In de eerste ronde kwam Kaufmann na 18 partijen met een winst van 902 punten uit de strijd.

Stand W.E.K.—Kaufmann: 32173—33075.

Pas op, W.E.K., doe je best, hoor en zit Kaufmann nu werkelijk eens op 25 Juni bij hen thuis op de huid.

Met de plaatwerkers werd het een spannende strijd, want deze heren waren er haast allen van overtuigd te zullen winnen. In de eerste ronde maakten zij een kleine winst, maar W.E.K. vond dit nu genoeg en maakte na 30 partijen dat zij met 457 winstpunten uit de bus kwam, net genoeg om de heren niet al te bang te maken voor de revanche.

Stand W.E.K.—Plaatwerkers: 54360—53903.

Bravo W.E.K.!

De vier koppels met het hoogste aantal punten gingen er met een rokertje vandoor.

Donderdag 5 Juli komen deze heren terug en volgens enige jongelui kan W.E.K. dan zijn eerste nederlaag tegen die afdelingen boeken. (Hadden ze maar zekerheid!)

Maar kom maar op, hoor, voor een gezellige sportieve wedstrijd als deze!

Op 25 Juni had de revanche bij Kaufmann plaats en het zou W.E.K. niet zijn, als het zijn achterstand niet wist in te halen en wist op te voeren tot een winst van 1191 punten.

Eindstand W.E.K.—Kaufmann: 34986—32175. De beker mochten we dus als gewonnen beschouwen.

Donderdag 5 Juli hadden we de plaatwerkers en ook de lassers in een return-match op bezoek.

De heer 't Hart opende deze avond met 1 minuut stilte te verzoeken voor collega Amen, ons welbekend als een prettig mens uit de Klaverjasclub van de N.W., die door een ongeval om het leven was gekomen.

Nadat we dit droeve feit herdacht hadden, kon de wedstrijd beginnen.

De revanche-match zat de heren plaatwerkers niet glad, ze moesten W.E.K. maar 9402 winstpunten laten na 26 partijen.

Stand W.E.K.—Plaatwerkers: 50653—41251 met rokertjes voor de koppels: Zijlmans—Roelands, Moerkerken—Van Pelt, Ophof—Borsten en Dijkstra—Ansion.

W.E.K. heeft dus laten zien dat zij de puntjes weet te behouden.

De bus waarmede wij vertrokken was opmerkelijk slecht bezet. De heren zijn toch niet terug gaan lopen?

De lassers moesten ons een winst laten van 2604 punten.

Stand na 16 partijen W.E.K.—Lassers: 31051—28447.

Het waren de koppels Scheuller—Schonewil, Bilsen—Kleingeld en Van Dam—Windervoet die voor de rokerij in aanmerking kwamen.

Dit was dan weer één en ander over de afgelopen 4 weken. Straks krijgen we de electriciens op bezoek, die met groot lef beweren dat W.E.K. zijn eerste nederlaag krijgt. Maar dan moeten jelui toch zeker niet verzaken, hoor, heren, anders gaat dat vast niet! Tot ziens!

N.S.

Sportdag

Rotterdam - Amsterdam

Door de personeelsvereniging der Nederlandse Dok- en Scheepsbouw Maatschappij te Amsterdam werd een verzoek gericht aan de heer Bommeljé om met de firma Hensen, machinefabriek te Rotterdam, een sportdag te houden op Zaterdag 16 Juni onder de naam Rotterdam—Amsterdam.

Dat ze hier de goede man te pakken hadden behoeft geen betoog, want het is bekend dat zulks bij hem in goede handen is.

Na veel voorbereidend werk was dan de grote dag op 16 Juni aangebroken en arriveerden er, omstreeks half vier, 370 Amsterdammers in 11 autobussen.

Door de voorzitter van de firma Hensen, de heer Wolfenbuttel, werd het welkomstwoord gesproken, dat door de Amsterdamse spreker met enige welgekozen woorden beantwoord werd. Ondertussen werd er thee gedronken.

Het spijt ons (dit gepraat ligt ons niet) te moeten zeggen dat hiermede te veel tijd verloren ging. Het was de heer Bommeljé tenslotte die het woord nam, om de verschillende wedstrijdleiders aan elkaar voor te stellen, waarna de zaak aan het rollen ging: Kegelen, biljarten, schaken, bridgen en klaverjassen, alles in Courzand en vissen en hengelen buiten. Voetballen deed men op het Noorse veld, dat spontaan beschikbaar was gesteld. „Hensen"—„Amsterdam" speelden er een wedstrijd.

De dames en heren die niet meespeelden gingen, terwijl de wedstrijden gehouden werden, met verschillende Rotterdammers per autobus een rondrit door de stad maken.

Omstreeks kwart over vier waren alle wedstrijden begonnen en het mag gezegd worden dat er gezellig en sportief gespeeld is.

Er waren behalve groepsbekers ook nog verschillende persoonlijke prijzen beschikbaar gesteld, zoals fruit, vlees, bonbons, gebak en sigaren.

De Rotterdammers sloegen de Amsterdammers in iedere sport, behalve in het voetballen, dus voor de Rotterdammers een mooie prestatie. Een aantal bekers werd veroverd.

Opgemerkt dient te worden dat vele particulieren W.E.K. en R.D.M. spontaan hun medewerking verleend hebben door deel te nemen aan deze sportdag!

Hiervoor aan allen van harte onze dank.

Omdat dit nu toch de klaverjasrubriek is, zullen we hier nog even verder op door gaan.

Van de Amsterdammers was het spel anders dan van de Rotterdammers, maar dezen waren verzocht hiervoor niet te straffen. (Het speet ons dat twee leden niet goed geluisterd hadden). We hoorden dat ze al een paar weken getraind hadden, doch desondanks was de stand na 72 partijen Rotterdam—Amsterdam: 137699—132540, dus 5159 winstpunten voor Rotterdam. Voor deze wedstrijd waren twaalf koppelprijzen beschikbaar, waarvan Rotterdam er 7 won.

Onze koppels met het hoogste aantal punten waren: Zijlmans—Roelands, Kleinman—Molenaar en Klein—Sleen. Twee Amsterdamse dames wonnen de laagste prijs door het dichtst bij de 3000 te komen. Dit aantal was van te voren vastgelegd.

Nadat alle spelen omstreeks half zeven geeindigd waren, gingen de Amsterdammers en R.D.M.-ers aan de koffietafel, die door R.D.M. de spelers werd aangeboden.

In die tussentijd waren er lootjes verkocht voor de tombola, waarvoor onze dank aan de dames! Omstreeks 8 uur begon toen de firma Hensen met haar programma, dat hoofdzakelijk uit korte stukjes bestond. We zijn van mening dit een goed geslaagde avond te mogen noemen. Na afloop werden de prijzen verloot, bestaande uit 4 rollades en twee grote fruitmanden. Vijf dezer prijzen werden door de Amsterdammers gewonnen.

Daarna was er tot half twaalf nog een gezellig bal en na afloop ervan trokken de gasten huiswaarts.

Zo kunnen we nu terugzien op een gezellige en prettige sportdag, die door mooi weer begunstigd werd. Alleen moet mij dit nog even van het hart. Bestuursleden van welke club ook, als U aan zoiets meedoet, hetzij als speler of als leider, houdt U dan aan Uw eigen werk en aan niets anders, opdat de algemene leiding niet in de war gestuurd wordt, hetgeen jammer zou zijn. N.S.

KLAVERJASCLUB W.E.K.-N.W.

Op Dinsdag 3 Juli is door een ongeval ons lid J. H. Amen van ons en zijn gezin heengegaan.

Wij zullen hem op onze clubavonden missen als vriend en gezellige speler. Moge zijn vrouw en kinderen de kracht gegeven worden om zonder zijn steun in de strijd om het bestaan, in deze moeilijke tijd te volharden.

AQUARIUMNIEUWS

Nu onze 1e Jaarvergadering en ook onze 1e visbeurs achter de rug is, vrienden, zijn wij tot de overtuiging gekomen dat er nog veel te veranderen valt, hoewel wij allen zeer tevreden zijn met de behaalde resultaten en met de gekochte tropische vissoorten. Sportvrienden, er is bij onze beginners zeer veel vraag naar aquariumplanten, laten we hen er zoveel mogelijk mee helpen, dan is een ieder tevreden.

Brengt ze desnoods mee naar de vergadering, maar gooit ze nooit weg.

Dan nog iets. Op onze bijeenkomsten, eens per maand, zouden meer leden aanwezig kunnen zijn. Houdt toch in ieder geval die ene avond per maand vrij voor de aquariumclub. U doet er een ander, doch ook U zelf een plezier mede doordat men dan veel van elkaar kan leren, vooral op aquariumgebied. Ook kunnen er prijzen gewonnen worden, vissen geruild, enz.

Datgene wat U moet weten krijgt U op onze vergadering te horen. Dus allen voortaan present. In de maand Augustus wordt er wegens de vacantie *niet* vergaderd.

HET AQUARIUM EN ZIJN BEWONERS

(Vervolg)

Willen we ons aquarium gaan bevolken, dan schaffen wij ons eerst die vissen aan, die uit een kleine beurs te betalen zijn en tevens van een soort, waarvan men veel kan leren, o.a. hoe men zijn aquarium-bewoners het best kan houden. Daartoe lenen zich de gewone soorten het beste, zoals guppys, plaatjes, gambusia's, enz.

Deze behoren tot de familie der levendbarenden of Poeciliedae (levendbarende tandkarpers). Wij spreken van de ei-levendbarenden (ovioiparae).

Wat een genot kan men hiervan hebben; menig jonge liefhebber raakt opgetogen als hij ziet hoe de jongen ter wereld worden gebracht. Het mannetje bevrucht het vrouwtje, zodat de eieren in het moederlichaam worden bevrucht, waarop de jongen na 4 of 6 weken geboren worden.

Hoe de bevruchting plaats vindt bespreken wij bij de kweek nog wel eens.

Levendbarende soorten komen het meest voor in tropisch Noord-, Midden- en Zuid-Amerika. Wel worden diverse soorten gevangen in Brits-Indië en Indonesië, doch deze zijn dan meestal geïmporteerd en uitgezet ter bestrijding van de zo gevreesde malariamug.

De Lebistes reticulates Peters (ons Guppy) Zelden zien wij een visje met zulk een kleurvariatie als bij deze. Alle kleuren zijn in bonte mengeling vertegenwoordigd, terwijl de tekening van ieder visje anders is.

Ook staart en rugvin zijn van iedere vis anders. Men treft ze aan met ronde staart, zowel als met zwaard aan boven- en/of onderzijde ervan.

Wel was het Guppy de laatste jaren door onkundig inkweken erg gedegenereerd, doch na 1945 zijn wij weer verrijkt met diverse importen, die een lust voor ons aquarium zijn.

Bij onze platis (Platy poecilis) is ook een rijke variatie in kleur aanwezig. Afkomstig uit Mexico vinden wij de Goudplaat (Platypoecilus mac aurata), Zwarte plaat (Platypoecilus mac nigra), Rode plaat (Platypoecilus mac rubra) en Vleesplaat (Platypoecilus mac Carnea), terwijl sedert enige jaren ook de rode en gele Wagtailplaat veel in ons

aquarium voorkomt. Verder hebben wij van ons Plaatje nog diverse kruisingsproducten, zoals Spiegelplaat, enz. en ook Hiphophorus helleri, onze Zwaarddrager, bekend om z'n voortdurend jagen achter zijn vrouwtje. Ook van deze soort bestaan verschillende kleurvarieteiten.

(wordt vervolgd)

REIZEN

Dagreis

naar Bergen en Schoorl

op Woensdag 15 Aug.

Zie voor deze route de vorige Wekker

De vertrekpunten en -tijden zijn :

Postkantoor Schiedam	7.15 uur
Rondoplein, Heyplaat	7.35 „
Pleinweg hoek Wolphaertsbocht	7.45 „
Rochussenstraat bij G.E.B.	8.— „

Wat meegebracht moet worden kunt U in de vorige Wekker lezen.

Druiventocht

We zijn van plan op Zaterdag 1 September een druiventocht te gaan maken met de leden van de Reisclub en hun huisgenoten (onder huisgenoten worden alleen verstaan inwonende kinderen). We vertrekken om 2 uur ; bij goed weer badpakken meenemen.

De prijs ?

Deze is vastgesteld op *f* 2,10 per persoon (voor leden der Reisclub). Voor huisgenoten, geen lid van de Reisclub zijnde, moet *f* 2,85 betaald worden.

Geeft U spoedig op voor deze tocht, die weer met de allen bekende E.V.A.G.-bussen gemaakt wordt.

Bestuur Reisclub

Dankbetuiging

Het bestuur van de Reisclub willen wij onze dank niet onthouden,
Voor de lamp die wij kregen omdat wij 35 jaar geleden trouwden.
Met dit mooie cadeau zijn we zeer in onze schik,
Ik geef de verzekering, mijn vrouw en ook ik.
En al zou de kap na zoveel jaren zijn versleten,
Toch zullen wij hen, die haar geven, niet gemakkelijk vergeten.
De heren der propagandaclub zullen vragen: „Zeg Jan,
Het mooie bloemstuk dat we gaven, horen we daar niets van ?"
Maar, U zult toch zeker wel begrijpen, heren,
Dat ik met mijn dank jullie ook niet zal passeren.
In elk geval, wij waren er allen zeer mee in onze schik,
Mijn vrouw, de kinderen en natuurlijk ook ik.
Daarom willen wij de heren laten weten,
Dat wij zeer dankbaar zijn en het niet zullen vergeten !

J. v. d. Steen en echtgenote

AFSCHEID

Op 23 Juni 1951 verliet de heer

H. B. Schra,

bankwerker van beroep, geboren 1 November 1885 en wonende Puttershoeksestraat 46 te Schiedam, met pensioen de N.W. waar hij, met enkele onderbrekingen, van 9 Januari 1923 af werkzaam was, na eerst van 29 Maart 1907 tot 3 Juli 1909 dienst gedaan te hebben bij de R.D.M.

Des morgens van die 23e Juni waren een aantal van zijn collega's in de met bloemen versierde werkplaats tezamen gekomen. Nadat de jubilaris gezeten was werd hij toegesproken door de heer Falandt, die enige waarderende woorden aan hem wijdde en zijn vriendschap en bekwaamheid roemde waarmede hij, vooral voor de jongeren, een goed voorbeeld was.

Hierna overhandigde de heer Zagwijn hem, namens de bankwerkers, een klok. De jubilaris, die deze attentie zeer op prijs stelde, dankte daarna voor de prettige samenwerking met zijn chefs, bazen en collega's.

Op 7 Juli 1951 nam de heer

P. J. v. d. Heuvel,

bankwerker van beroep, geboren 29 Juni 1883 en wonende Voetjesstraat 76 te Rotterdam, afscheid van de R.D.M., waar hij van 14 Januari 1926 af werkzaam was.

Op 7 Juli 1951 ging de heer

W. Ouwens,

klinker van beroep, geboren 2 Augustus 1883 en wonende Kerkedijk 150 te IJselmonde, met pensioen. Hij was van 12 Januari 1925 af onafgebroken in dienst van de R.D.M.

Herplaatsing wegens misstelling :

Op 16 Juni nam de heer

D. de Rouwe,

geboren 25 Maart 1883, wonende Turbiniastraat 7 te Rotterdam-Z, ijzerwerker van beroep, met pensioen afscheid van de R.D.M., alwaar hij van 5 Mei 1919 af werkzaam was.

Dankbetuigingen

Beste W.E.K. vrienden,

Met deze betuigen ondergetekenden U allen van harte dank voor de prachtige en heerlijke taart, die zij ter gelegenheid van hun zilveren bruiloft van U mochten ontvangen.

Met hartelijke groeten van

J. Koning en echtgenote

Geachte leden van het W.E.K. bestuur,

Mede namens mijn vrouw en kinderen dank ik U van harte voor de aardige verrassing, ons door U bereidt ter gelegenheid van ons zilveren huwelijksfeest.

De taart werd spoedig aangesneden en heeft alle gasten heerlijk gesmaakt.

Ook zijn wij zeer erkentelijk voor de vriendelijke woorden en goede wensen in Uw tot mijn vrouw en mij gericht schrijven.

Met vriendschappelijke groeten en hoogachting,

J. v. d. Veen

IN MEMORIAM

Tengevolge van een ongeval overleed op 3 Juli 1951 de heer

J. H. AMEN,

gewoond hebbende Rosier Faassenstraat 6 te Rotterdam, geboren 28 Februari 1908. Hij was als electrisch lasser, van 4 Januari 1937 af, werkzaam bij de R.D.M.

Dat hij ruste in vrede.

Hiermede danken wij onze Directie, het bestuur en de leden van W.E.K. van harte voor de belangstelling, die wij van hen mochten ondervinden bij het overlijden van onze zoon en broeder Evert van der Pol.

Fam. v. d. Pol

Weledele heren,

Ondergetekende betuigt hiermede haar oprechte dank voor de deelneming bij het overlijden van haar man J. H. Amen.

Hoogachtend,
Wed. W. J. Amen—Driessen